2013-1-RE

CAUSA 2013-1-RE

Sentència del Tribunal Constitucional del 15-07-2013 relativa al recurs d'empara 2013-1-RE

Número de registre 4-2013. Recurs d'empara

Sentència del 15 de juliol del 2013

BOPA núm. 37, del 31 de juliol del 2013

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 7 de gener del 2013, per la representació processal de la Sra. Serafina Nadal Palacín, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 4 d'octubre del 2012 i contra l'aute del 29 de novembre del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets continguts en els articles 3, 6 i 10 de la Constitució, que es retrotregui la causa al moment de la designació del ponent o al moment anterior al pronunciament de la sentència i que es dicti una resolució que restitueixi el dret vulnerat a la recurrent;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 30 de gener del 2013;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 8 d'abril del 2013, que va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, el recurs d'empara 2013-1-RE;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat, el 25 d'abril del 2013, per la representació processal de la CASS;

Vist que la representació processal de la Sra. Serafina Nadal Palacín no ha presentat escrit d'al·legacions en el termini atorgat;

Vistes les conclusions formulades, dintre de termini, per les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pierre Subra de Bieusses;

Antecedents

Primer

La Sra. Serafina Nadal Palacín va demanar a la CASS de percebre una pensió de viduïtat a comptar del 26 de maig del 2011.

La CASS va denegar aquesta petició en una decisió del 14 de juny del 2011, confirmada en alçada, el 2 d'agost del mateix any, per tal com va considerar que la demandant no acomplia les condicions establertes legalment per tenir-hi dret.

Segon

La Sra. Serafina Nadal Palacín va interposar una demanda jurisdiccional contra aquestes dues resolucions administratives en què sol·licitava la seva revocació i la declaració del seu dret a percebre una pensió de viduïtat.

El 6 de febrer del 2012, el Tribunal Unipersonal de la Batllia, mitjançant sentència, va desestimar aquesta demanda d'acord amb l'article 180.1 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social i va concloure que el difunt només havia cotitzat 36 mesos durant els 72 mesos anteriors al seu traspàs i, per tant, no havia assolit els 60 mesos que exigeix la Llei.

Tercer

La representació processal de la Sra. Serafina Nadal Palacín va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió i, el 4 d'octubre del 2012, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va desestimar aquest recurs d'apel·lació i va confirmar la sentència de la Batllia.

Quart

La representació processal de la Sra. Serafina Nadal Palacín va presentar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia per tal com, d'una banda, al·legava que el magistrat ponent no podia actuar com a tal, ja que havia tingut coneixement dels autes en primera instància, tot i no ser el redactor de la sentència, i aquest fet situava la recurrent en una posició d'indefensió; i d'altra banda, considerava que la sentència de segona instància presentava un raonament il·lògic o erroni en els seus raonaments de Dret.

Cinquè

El 29 de novembre del 2012, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què decidia no donar lloc a l'incident de nul·litat d'actuacions presentat.

Sobre la vulneració del dret a un jutge imparcial, el Tribunal Superior de Justícia manifestava que el ponent es va limitar a l'acceptació de la demanda i al trasllat de la contesta, tramitacions usuals de l'expedient sense pronunciar-se sobre el fons del litigi, ni participar en la redacció de la sentència.

A més, la part recurrent va tenir coneixement de la designació del ponent el 4 d'abril del 2012 i en cap moment va fer cap oposició, ni recusació sobre aquest magistrat.

Així mateix, va examinar els principis generals que es desprenen de la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans i va destacar que l'exercici d'una funció precedent no constitueix automàticament una vulneració de l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

Sobre el contingut de la sentència, va declarar que la recurrent es va limitar a reproduir els arguments que ja havia exposat anteriorment i que van ser examinats i rebutjats pels tribunals ordinaris. Va concloure que no havia estat privada de cap dels seus drets fonamentals.

Sisè

El 7 de gener del 2013, la representació processal de la Sra. Serafina Nadal Palacín va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 4 d'octubre del 2012 i contra l'aute del 29 de novembre del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

En primer lloc, la recurrent manifesta que tot i que la sentència de primera instància va ser dictada per un altre batlle en substitució, el ponent actual de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va conèixer els autes en la seva totalitat, així com les proves que es van presentar i practicar. Per tal com havia intervingut en la primera instància, no podia fer-ho en la segona. En cas contrari es contradiu la naturalesa del recurs, així com el de la doble instància.

Aquest fet situa la recurrent en una posició evident d'indefensió, que vulnera el seu dret a un procés degut i el seu dret fonamental a la jurisdicció. Aquesta part cita diversa jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans en què es destaca que en matèria d'imparcialitat del jutge les aparences juguen un rol important (Coeme i altres c/ Bèlgica del 22 de juny del 2000; De Haan c/ Països Baixos del 26 d'agost de 1997 i Oberschlick c/ Àustria del 23 de maig de 1991).

En segon lloc, pel que fa al contingut de les resolucions objecte de recurs, la part recurrent relata la seva situació concreta, destacant que el difunt espòs de la recurrent va cotitzar en qualitat d'assalariat des del mes de juliol de 1981; que es va prejubilar l'any 2003; que a partir del mes de juny del 2008 en què va arribar a l'edat de 65 anys va començar a percebre una pensió de jubilació, i que des d'aquesta data fins a la seva defunció no va deixar mai de cotitzar.

El 3 d'octubre del 2008, mitjançant la Llei 17/2008, es va modificar la legislació vigent i es va limitar el dret a percebre una pensió de viduïtat als casos en què la persona assegurada difunta hagués cotitzat 60 mensualitats en els últims 72 mesos, si tenia 30 o més anys en el moment de la defunció. Abans d'aquest canvi, la recurrent hagués percebut la pensió de viduïtat sense problemes, ja que, aleshores, només calia haver cotitzat 60 mensualitats o 5 anys complets.

La limitació establerta per la Llei crea una gran injustícia entre aquells que han cotitzat els darrers 5

anys de la seva vida i aquells que ho han fet al llarg de la seva vida laboral però s'han prejubilat. Així mateix, aquesta limitació crea una vulneració del principi d'igualtat, així com una vulneració del principi de seguretat jurídica.

És evident que existeix un buit legal pel que fa a les situacions transitòries; en qualsevol cas s'hauria de poder aplicar el supòsit més favorable, ja que en cap cas la pensió de viduïtat es va generar amb la nova Llei del 2008, atès que existien unes cotitzacions prèvies, uns drets que amb la interpretació efectuada pel Tribunal Superior de Justícia ja no podran ser recuperats. Una disposició transitòria hauria permès garantir el pas de la situació anterior a l'actual, respectant el principi de no retroactivitat, així com el principi d'igualtat.

Afegeix que d'acord amb el Codi Europeu de Seguretat Social que el Principat va ratificar a través la Carta Social Europea, tenen dret a una pensió els vidus de les persones difuntes que haguessin cotitzat o treballat 15 anys.

També, l'article 30 de la Constitució reconeix el dret a la protecció de la salut i el dret a rebre prestacions per atendre altres necessitats personals. Després d'haver cotitzat durant 22 anys, i tenint, per tant, uns drets adquirits, ara no es pot revertir a la seva vídua els corresponents imports en concepte de pensió de viduïtat.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets continguts en els articles 3, 6 i 10 de la Constitució, que es retrotregui la causa al moment de la designació del ponent o al moment anterior al pronunciament de la sentència i que es dicti una resolució que restitueixi el dret vulnerat a la recurrent.

Setè

El 30 de gener del 2013, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què considera, en primer lloc, que els tribunals ordinaris han aplicat una norma clara que no ha inclòs la situació de fet al seu aixopluc, per tant, es tracta d'una opció legislativa criticable, però no interpretable.

De fet, els tribunals ordinaris han donat una resposta concreta, fonamentada en Dret i lògica segons les pretensions de les parts comparegudes i les seves resolucions no poden considerar-se en cap cas com a arbitràries, ni els seus raonaments, valoracions i argumentacions mancats de fonamentació. Per tant, convé inadmetre a tràmit aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Pel que fa a l'al·legació sobre la manca d'imparcialitat del magistrat ponent del Tribunal Superior de Justícia, pel fet d'haver actuat com a batlle en la tramitació d'aquesta causa en la seva primera fase, es pot concloure que no s'ha produït una afectació material concreta i determinant amb conseqüències sobre el dret a la defensa de la recurrent, a més, cal destacar també que aquesta no va esgotar tots els remeis jurisdiccionals al seu abast en via jurisdiccional en defensa d'aquesta suposada vulneració.

En aquest punt, el Ministeri Fiscal desgrana les actuacions dutes a terme pel batlle, actualment magistrat del Tribunal Superior de Justícia, i conclou que tan sols va realitzar mers actes de tramitació de la causa. I, destaca també, que en fase d'apel·lació, unes providències del 4 i del 26 d'abril del 2012 que ja estaven signades per aquest magistrat com a ponent, no van derivar en la formulació d'una recusació per contaminació del ponent. Aquest vulneració només es va al·legar en l'incident de nul·litat d'actuacions, per tant, la recurrent no va esgotar la via ordinària prèvia per a la defensa del seu dret, i no s'assoleix doncs la integralitat dels requisits formals exigits per l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Vuitè

El 8 d'abril del 2013, el Tribunal Constitucional va acordar admetre a tràmit aquest recurs d'empara, sense efectes suspensius, i va trametre la causa a les parts per tal que presentessin les al·legacions que estimessin pertinents.

Novè

El 25 d'abril del 2013, la representació processal de la CASS va presentar un escrit d'al·legacions

en què, en primer lloc, destaca que el magistrat ponent del Tribunal Superior de Justícia només havia fet actes de simple tràmit sense entrar en el fons del procediment quan era batlle. Va ser el batlle que el va substituir que va valorar les proves i va dictar la sentència de primera instància.

En aquest sentit cita la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (Bellizi c/ Malta del 21 de juny del 2011) en què es declara que l'exercici d'una funció precedent no constitueix automàticament una vulneració de l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

Per tant, de l'examen de les resolucions impugnades, aquesta part considera que no s'ha privat a la recurrent de l'exercici real dels drets de la doble instància i de recurs i no s'ha vulnerat doncs, l'article 10 de la Constitució, ni l'article 6 del Conveni esmentat.

En segon lloc, pel que fa a la vulneració del principi d'igualtat i el principi de seguretat jurídica, considera que l'article 180.1 de la Llei 17/2008 no porta perjudici al principi d'igualtat, ja que aquesta disposició és aplicable a totes les situacions generades a partir de la seva entrada en vigor. Així mateix, no es produeix una vulneració del principi de no retroactivitat de les disposicions restrictives de drets individuals, ja que el dret a la pensió de viduïtat no es va generar amb la normativa anterior i el pagament de les cotitzacions per part de la persona assegurada no suposa un dret adquirit.

Seguidament, aquesta part manifesta que les al·legacions de la recurrent sobre el fet que l'Estat andorrà havia acceptat el Codi Europeu de Seguretat Social quan va ratificar la carta social, en el qual no es preveu cap limitació com la de la Llei 17/2008 i sobre la vulneració de l'article 30 de la Constitució sobre el dret a la protecció de la salut i el dret a rebre prestacions per atendre altres necessitats personals, han estat introduïdes per primera vegada en el recurs d'empara i el Tribunal Superior de Justícia, per tant, no hi va poder donar resposta.

Per acabar, la CASS demana al Tribunal Constitucional que desestimi integrament aquest recurs d'empara i condemni la recurrent al pagament de les costes processals.

Desè

El 15 de maig del 2013, el Ministeri Fiscal, el 17 de maig del mateix any, la representació processal de la CASS, i, el 29 de maig següent, la representació processal de la Sra. Serafina Nadal Palacín van presentar els seus escrits de conclusions en què reprodueixen les al·legacions i els arguments continguts en els seus escrits anteriors.

Fonaments jurídics

Primer

La primera de les dues al·legacions que la recurrent invoca per fonamentar el seu recurs d'empara és relativa al fet que, segons el seu parer, s'ha vulnerat el seu dret a un tribunal imparcial predeterminat per la llei, ja que un magistrat havia actuat en el marc del procediment, tant com a batlle en primera instancia com en qualitat de magistrat en segona instancia, i més concretament, com a magistrat ponent.

Per recolzar aquesta al·legació addueix, com s'ha dit en l'antecedent sisè, el paper jugat per aquest jutge, primer com a batlle i després com a magistrat de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

D'aquestes dades en dedueix que s'hauria trobat situada "en una evident posició d'indefensió, vulnerant-se d'aquesta manera el dret fonamental a un procés degut i el dret fonamental a la jurisdicció, garantits constitucionalment per l'article 10 de la Constitució del Principat."

Segons el seu parer, aquesta deducció podria recolzar-se en tres decisions del Tribunal Europeu dels Drets Humans.

De l’examen d’aquesta al·legació, es pot constatar:

- D’una banda, que pel que fa a les decisions del Tribunal Europeu dels Drets Humans, aquestes només estan citades sense que s’expliciti res sobre la qüestió de saber si es tractaria de casos comparables amb aquesta causa i si se’n derivaria una jurisprudència d’abast general d’acord amb la qual qualsevol participació d’un magistrat, sigui quina sigui, en dues instàncies successives sobre el mateix assumpte vulneraria necessàriament l’exigència d’imparcialitat del jutge.

La invocació de la jurisprudència europea no aporta, per consegüent, res de determinant en el raonament de la recurrent.

- D’altra banda, pel que fa a aquest cas particular, tal com està exposat per la recurrent, la participació del magistrat a la instància davant la Batllia i a la instància davant el Tribunal Superior de Justícia és certament incontestable, tanmateix, de la lectura del seu recurs no es pot entendre en virtut de quins motius aquesta doble participació l’hauria situat en una posició d’indefensió.

De fet, quan pretén haver-se trobat situada en una “evident posició d’indefensió, vulnerant-se d’aquesta manera el dret fonamental a un procés degut i el dret fonamental a la jurisdicció”, la recurrent es limita purament a fer una afirmació, sense aportar cap demostració. Si només tenim en compte les seves manifestacions, es tracta, per tant, tan sols d’una afirmació gratuïta.

Per contra, l’aute del 29 de novembre del 2012 que resol l’incident de nul·litat d’actuacions, fa referència igualment a la jurisprudència europea. Però quan invoca una decisió del 21 de juny del 2011, ho fa de manera precisa citant tant com és necessari la motivació d’aquesta decisió. D’aquesta motivació se’n desprèn que si “L’exercici de diferents funcions per la mateixa persona en el marc d’un procés judicial” pot “alimentar dubtes objectivament fonamentats en quant a la imparcialitat del Tribunal”, convé tanmateix “**examinar en tot tipus d’assumptes**”, si aquest exercici de diferents funcions per la mateixa persona ha estat “**d’una naturalesa o d’un grau susceptible d’implicar una manca d’imparcialitat de la part del tribunal concernit**.”

La Sala Administrativa va procedir a aquest examen. Examen que es va dur a terme mitjançant una anàlisi clara i precisa de les funcions successives del magistrat en qüestió i que va conduir a la Sala

a considerar (de manera suficientment motivada per l'anàlisi dels elements previs) que "En aquest cas, la participació del Sr. Pere Pastor Vilanova en el procediment de primera instància no ha comportat un grau suficient que sigui susceptible d'implicar una manca d'imparcialitat de la part de la sala Administrativa del Tribunal Superior en la mesura en la qual, en cap moment del procés, el Magistrat interessat no es va pronunciar sobre el fons de l'assumpte."

Altrament, és igualment important recordar que la Sala Administrativa destaca que en el decurs de l'apel·lació no es va fer cap oposició ni recusació sobre aquell magistrat ponent.

La recurrent no ha aixecat la càrrega que li corresponia al·legar, és a dir, els motius pels quals considerava que el ponent era parcial, i en aquestes circumstàncies, cal recordar que el Tribunal Constitucional no pot reconstruir les demandes del recurrent en empara.

Segon

Pel que fa al fons, la recurrent addueix essencialment que, d'acord amb la Llei 9/2006, del 21 de juny del 2006 tenia dret a percebre una pensió de viduïtat i que "d'un dia per l'altre, degut a un canvi legislatiu, el perdé". Aquest canvi legislatiu és imputable a la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social, però més precisament, afegeix que la vulneració rauria en la interpretació d'aquesta darrera Llei efectuada pel Tribunal Superior de Justícia.

Tanmateix, de la lectura de la sentència del 4 d'octubre del 2012, si bé és cert que el Tribunal Superior de Justícia va concloure que havia de rebutjar el dret a la pensió sol·licitada, ja que la CASS havia procedit a donar un acompliment estricte dels termes de la Llei, també és cert que va motivar de manera substancial aquesta decisió.

En primer lloc, després de consultar minuciosament l'extracte de punts de la CASS, determina de manera precisa el nombre de mensualitats de cotització per tal de determinar si aquest nombre satisfeia o no l'exigència legislativa en la matèria, cosa que no va ser el cas. En segon lloc, raona els motius pels quals, contràriament al parer de la recurrent, no es podia aplicar "la llei de mesures urgents i puntuals de reforma del sistema de seguretat social del 21 de juny de 2006", com tampoc de "les cinc primeres disposicions transitòries de la llei esmentada" de manera que cap disposició

legal autoritzava l'aplicació retroactiva demanada per la recurrent.

Aquest conjunt de motius no pot ser considerat manifestament irraonable o arbitrari.

La recurrent no fa cap al·legació en relació amb aquest fet, nogensmenys, considera que les decisions impugnades l'han privat dels seus drets fonamentals.

Tercer

Segons el seu parer, aquestes decisions vulnerarien diversos drets constitucionals, que esmentarem després, pel fet que es veuria privada del seu dret adquirit a una pensió de viduïtat.

En realitat, una aplicació estricta de la Llei duia a desestimar la pensió a la qual creia poder pretendre, de manera que, tot i que qüestiona incidentment (com ja s'ha dit) la interpretació de la Llei efectuada pel Tribunal Superior de Justícia, allò que li reprotxa no és haver optat per una interpretació desfavorable en lloc d'una interpretació favorable, sinó d'haver aplicat una Llei que considera que vulnera el seu dret. Altrament dit, allò que s'impugna no són tant les decisions del Tribunal Superior de Justícia, com la Llei del 3 d'octubre del 2008 mateixa, pel fet d'haver regulat la necessitat d'haver cotitzat 60 mensualitats durant els últims 72 mesos.

Per arribar a aquesta conclusió només cal fer referència als arguments de la recurrent que al·lega concretament:

- amb la Llei del 2006 "la Sra. NADAL hauria percebut la pensió de viduïtat per quant el seu difunt espòs portava més de cinc anys cotitzant", però que la Llei 17/2008 va limitar aquest dret.

- que “La limitació existent a la Llei crea una gran injustícia entre els que han cotitzat els darrers cinc anys i els que han pogut cotitzar al llarg de la seva vida laboral però s’han pre-jubilat.”

- que “Aquesta limitació provoca (...) una vulneració del principi d’igualtat així com una vulneració del principi de seguretat jurídica.”

- que “És evident que existeix un buit legal en la matèria, per quant no hi ha cap disposició transitòria en la Llei 17/2008 que prevegi com es resolt el supòsit de les persones que a la data d’entrada en vigor de la Llei tenien uns drets adquirits -amb l’antiga Llei tenien dret a la pensió de viduïtat- i deixen de tenir-los amb la nova Llei.”

- que “Una disposició transitòria hauria permès garantir el pas de la situació anterior a l’actual, respectant el principi de no retroactivitat així com el principi d’igualtat.”

Amb l’exposició d’aquests greuges contra el text que se li aplica, la recurrent manifesta l’encert de la seva impugnació en el fet que “el 15 de juny del 2011, el Consell d’Administració (de la CASS) va acordar trametre a Govern una proposta de modificació dels requisits de cotització previstos per l’article 180 de la Llei 17/2008.”

Es pot entendre que aquesta Llei pugui considerar-se com poc satisfactòria i poc conforme a les exigències d’igualtat i d’equitat en casos com el de la recurrent, ja que té com a conseqüència privar de qualsevol pensió de viduïtat una vídua, l’espòs de la qual havia adquirit el dret d’obtenir una pensió i l’havia percebut fins a la seva defunció.

Dit això, si el jutge constitucional pot destacar aquesta conseqüència, no és competent per remeiar aquest tipus de situació.

En aquest cas, allò que pretén la recurrent per la via del recurs d’empara fonamentat en el fet que mitjançant l’aplicació de la Llei s’haurien vulnerat els seus drets constitucionals, és en realitat que el

Tribunal Constitucional censuri aquesta Llei.

Evidentment, aquesta demanda no pot prosperar.

Efectivament, tal com el Tribunal ho recorda de manera reiterada “en l’ordenament andorrà, els particulars no estan legitimats per demanar que el Tribunal Constitucional declari la inconstitucionalitat d’una llei. No poden fer-ho ni a través del recurs d’empara, ni de cap altre recurs.” (Veg. p. ex., les sentències del 3 de febrer del 2012, recaigudes en les causes 2011-13-RE i 2011-31-RE).

Per consegüent, queda clar, que aquest recurs d’empara ha de ser desestimat, perquè es recolza en al·legacions que impugnen la mateixa Llei en la qual es fonamenten les decisions objecte de recurs.

Quart

En aquestes condicions, només de manera molt breu i a títol subsidiari, hem de considerar els drets que la recurrent estima vulnerats.

De manera concreta al·lega que s’han vulnerat:

- els principis de no retroactivitat de les disposicions restrictives de drets individuals i de seguretat jurídica que, segons el seu parer, estan constitucionalment garantits pels articles 3 i 6 de la Constitució;

- el dret a “la protecció de la salut i a rebre prestacions per atendre altres necessitats personals”,

establert a l'article 30 de la Constitució;

- el principi d'igualtat, establert també a l'article 6 de la Constitució.

Aquestes al·legacions diverses ens duen a considerar que encara que, per les necessitats del raonament ens situéssim en un supòsit en què la recurrent hagués desenvolupat arguments diferents d'aquells que ja hem analitzat i que converteixen el seu recurs en inviable, aquest recurs continuaria sent inadmissible a tràmit pel que fa als drets constitucionals particulars que considera vulnerats.

Efectivament, d'acord amb l'article 85 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional "Per mitjà del recurs o procés d'empara, el Tribunal Constitucional garanteix, com a instància jurisdiccional superior, els drets reconeguts en els capítols III i IV del títol II de la Constitució."

Per consegüent, només cal constatar que els drets al·legats per la recurrent no es troben en cap dels dos capítols esmentats en aquest article (capítol I pels articles 3 i 6 de la Constitució i capítol V per l'article 30) i no són susceptibles de ser objecte d'un recurs d'empara.

Dit això, també es pot formular una observació sobre aquest punt.

Si la recurrent no pot qüestionar la constitucionalitat de normes legislatives en el marc d'un recurs d'empara, i si la jurisdicció ordinària no pot defugir l'aplicació de la llei en vigor, nogensmenys, en aquesta causa la constitucionalitat de certes disposicions a les quals es fa referència poden ser susceptibles de plantejar dificultats.

Aleshores, podem estimar que en aquestes hipòtesis, que en realitat són poc freqüents, quan apareixen dubtes vertaderament seriosos sobre la constitucionalitat de la llei, seria potser desitjable que les jurisdiccions ordinàries usessin amb una mica menys de parsimònia que fins ara, les disposicions de la secció segona del capítol segon del títol IV de la Llei qualificada del Tribunal

Constitucional que, amb certes condicions ben precises, li permeten iniciar un procés incidental d'inconstitucionalitat.

Atès l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional "la desestimació del recurs d'empara, comporta la condemna en costes del recurrent", condemna que és preceptiva realitzar en aquest cas.

DECISIÓ:

En atenció a tot allò que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

Primer

Desestimar íntegrament l'empara sol·licitada per la representació processal de la Sra. Serafina Nadal Palacín.

Segon

Condemnar la part recurrent al pagament de les costes processals en seu constitucional.

Tercer

Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal de la Sra. Serafina Nadal Palacín, a la representació processal de la CASS, al president de la Batllia, a la presidenta del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 15 de juliol del 2013.

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
President

Laurence Burgorgue-Larsen
Vicepresidenta

Carles Viver Pi-Sunyer
Magistrat

Pierre Subra de Bieusses
Magistrat